Pozdrawiam i życzę udanych wakacji:) Uważajcie na Siebie!!!

KLASA 5c

- proszę przepisać notatkę do zeszytu przedmiotowego:

T: Polska za czasów ostatnich Piastów.

Cel: będę wiedział (a): którzy książęta podejmowali próby zjednoczenia Polski, jaką politykę zagraniczną i wewnętrzną prowadził Kazimierz Wielki.

1.Próby zjednoczenia Polski w XIII wieku:

-Henryk Pobożny podjął próbę zjednoczenia Polski (ale przerwała to jego śmierć w bitwie z Mongołami w 1241 roku),

-w 1295 roku książę Wielkopolski koronował się na króla Polski,

-w 1300r król czeski Wacław II został królem Polski.

2. Władysław Łokietek:

-w 1309 roku stracił Pomorze Gdańskie na rzecz Brandenburczyków,

-w 1320 roku Władysław Łokietek został królem Polski, datę tę uważa się za koniec rozbicia dzielnicowego, które trwało ponad 200 lat,

(zjednoczone przez niego ziemię obejmowały: Małopolskę, Wielkopolskę oraz Kujawy i ziemie sieradzko - łęczycką)

-za jego czasów ma miejsce bitwa pod Płowcami z Krzyżakami w 1331 r.,

-ojciec Kazimierza Wielkiego.

3. Kazimierz Wielki:

-ostatni król z dynastii Piastów,

-„zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną",

- założył Akademię Krakowska w 1364 roku,

-wprowadził grosz,

-ujednolicił prawo,

-założył ok. 1000 wsi i 100 miast,

-wybudował ponad 50 zamków,

-przyłączył Ruś Halicką,

-ciekawostki, których nie trzeba przepisać:)

*W dążeniu do zjednoczenia Polski ważną rolę odgrywali przedstawiciele polskiego Kościoła z arcybiskupem Jakubem Świnką na czele.

*Koronacja Przemysława II była pierwszą koronacją od czasów Bolesława Śmiałego.

*Władysław Łokietek był niski, jego wzrost wynosił około 140 – 150 cm, był najstarszym koronowanym królem w historii Polski, w dniu ceremonii miał 59 lat.

*W czasach panowania Kazimierza Wielkiego odbył się zjazd monarchów z różnych stron Europy. Między innymi wśród zaproszonych gości znalazł się sam cesarz niemiecki, król Węgier, władca Cypru. Na cześć władców wyprawiono słynną ucztę u Wierzynka.

*Kazimierz Wielki to jedyny król Polski, który otrzymał przydomek „Wielki”, w trakcie jego panowania Polska powiększyła się dwukrotnie.

*Kazimierz Wielki nazwany był „królem chłopów”, ponieważ rozumiał ich ciężki los i starał się pomóc. Zdarzało się, że przebierał się za biednego wędrowca i podróżował po kraju by poznać los swych podanych.

*Akademie Krakowską skończył między innym Mikołaj Kopernik, Jan Kochanowski, Jan III Sobieski.

*Za 1 grosza krakowskiego (grosz znaczyło gruby) można było kupić koguta, za 2gr zająca, 24gr kosztował wół, od 2 do 6 groszy kosztowały buty. Pracownik kopalni soli w Wieliczce zarabiał 48 groszy rocznie + dostawał ubranie i obuwie.

*Kazimierz Wielki zawarł w 1343 roku „pokój wieczysty” w Kaliszu, na mocy którego odzyskał Kujawy ziemie dobrzyńska, a Pomorze oddał w wieczystą dzierżawę (dzierżawa inaczej wynajmowanie) Krzyżakom. Król Polski powiększył dwukrotnie państwo polskie.

*Kazimierz Wieki musiał zapłacić Janowi Luksemburskiemu (był między innymi królem Czech) odszkodowanie w zamian za zrezygnowanie z roszczeń (roszczenie jest to zgłaszanie pretensji do czegoś) do tronu polskiego.

-proszę obejrzeć filmy *(nie trzeba wszystkich):*

Kazimierz III Wielki cz.1

https://www.youtube.com/watch?v=vwcrf_vq77U

Kazimierz III Wielki cz.2

https://www.youtube.com/watch?v=iyYUyrkDesY

- dla chętnych quiz:

CO ZROBILI ŁOKIETEK i KAZIMIERZ WIELKI?

https://learningapps.org/2890076

Klasa 4 - Historia - Kazimierz Wielki

https://learningapps.org/8764679

T: Rządy Andegawenów i Władysława Jagiełły w Polsce

Cel: będę wiedział (a): jakie były przyczyny unii polsko – litewskiej, jakie było znaczenie bitwy pod Grunwaldem, kiedy i w jakich okolicznościach Polska odzyskała Pomorze Gdańskie.

1. Władze w Polsce po Kazimierzu Wielkim objęła dynastia Andegawenów: Ludwik Węgierski, a po nim jego córka Jadwiga.

2. Unia – połączenie przynajmniej dwóch państw.

3. Polska i Litwa zawiera unię personalną w Krewie w 1385 roku.

*(**przeczytaj, nie przepisuj:** unia personalna – związek państw, które mają wspólnego władcę, pozostają jednak odrębnymi państwami)*

4. Przyczyny unii polsko – litewskiej:

- wspólny wróg (zakon krzyżacki),

- umocnienie pozycji w Europie przez oba państwa,
- pozbycie się przeciwnika, a zyskanie przyjaciela (chodzi o wcześniejsze relacje Litwy z Polską),
- Litwa chciała przyjąć chrzest by wejść do kultury zachodnioeuropejskiej,

5. Władysław Jagiełło – pochodził z Litwy, mąż Jadwigi, król Polski, za jego czasów miała wielka wojna z Krzyżakami, najważniejszym wydarzeniem była bitwa z Krzyżakami pod Grunwaldem, która była 15 lipca 1410 roku (zwyciężyły wojska polsko – litewskie).

6. Po śmierci Władysława Jagiełły władzę objął jego syn Władysław Warneńczyk, który zginął w 1444 roku w bitwie z Turkami pod Warną.

7. Po śmierci Władysława Warneńczyka władzę objął jego brat Kazimierz Jagiellończyk. Za jego czasów była wojna trzynastoletnia z Krzyżakami. Było to w latach 1454-1466. Zakończyła się ona sukcesem dla Polski. Na mocy pokoju w Toruniu Polska odzyskała Pomorze Gdańskie.

-ciekawostki, których nie trzeba przepisać:)

* Jadwiga objęła w Polsce tron gdy miała ok. 12 lat. Była niezwykle wykształcona, jak na tamte czasy, znała język łaciński, węgierski, niemiecki i polski. Miała ok. 180 cm wzrostu i prawdopodobnie była blondynką. Narzeczonym Jadwigi był arcyksiążę austriacki Wilhelm, któremu była przyrzeczona jako mała dziewczynka. Czuła do niego sympatię. Wilhelm nie podobał się to Polakom, którzy wybrali dla Jadwigi o wiele starszego męża był nim Jagiełło. W momencie ślubu miał około 40 lat.

*Jagiełło to było niechrześcijańskie imię przyszłego króla Polski, na chrzcie przyjął imię Władysław. Od jego pierwszego imienia pochodzi nazwa dynastii Jagiellonów, która będzie rządzić Polską do 1572 roku. Władysław Jagiełło był najdłużej panującym polskim władcą. Zasiadał na tronie polskim przez 48 lat, ulubioną jego rozrywką było słuchanie słowików.

* Dzięki Jadwidze i Jagielle przetrwała Akademia Krakowska, dlatego dzisiaj ta uczelnia nosi nazwę Uniwersytetu Jagiellońskiego. Jadwiga przekazała na rzecz tej uczelni: klejnoty, pieniądze, drogie stroje. Było tego ok. 600 kilogramów.

* W bitwie pod Grunwaldem uczestniczył sołtys Cisowej, walczył po stronie Krzyżaków, gdyż wtedy te tereny podlegał Krzyżakom.

*Kazimierz Jagiellończyk to jeden z najwybitniejszych królów Polski. Czterej jego synowie zasiadali na tronie Polski, Litwy, Czech i na Węgrzech (Jan Olbracht, Aleksander, Zygmunt Stary i Władysław Jagiellończyk). Jego żoną była Elżbieta Habsburżanką, którą nazwano „matką królów".

-proszę obejrzeć jeden z filmów:

Unia polsko-litewska - Lekcje historii pod ostrym kątem - Klasa 5 (new)
https://www.youtube.com/watch?v=LLSO0yA_dIM

Czasy świetności dynastii Jagiellonów - Lekcje historii pod ostrym kątem - Klasa 5
https://www.youtube.com/watch?v=ZlLvxdNoH2Y

Monarchia stanowa w Polsce - Lekcje historii pod ostrym kątem - Klasa 5

https://www.youtube.com/watch?v=u4LiiteB_Oo

- dla chętnych quiz:

Unia dwóch państw

https://learningapps.org/2975220